

Česká republika

Česká školní inspekce

**Jihomoravský inspektorát - oblastní pracoviště
Brno**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská Škola Hostěnice, okres Brno - venkov

Hostěnice 95, 664 02 Ochoz u Brna

Identifikátor školy:600 109 402

Termín konání orientační inspekce:19. a 20. listopad 2002

Čj.:	122 229/02-5190
Signatura:	ol2aw111

CHARAKTERISTIKA MATEŘSKÉ ŠKOLY

Jednotřídní mateřská škola (dále MŠ) byla zřízena obcí Hostěnice jako organizační složka obce. Od 1. ledna 2003 bude příspěvkovou organizací. Kapacita školy je 25 dětí, v letošním školním roce je jich zapsáno k celodenní docházce 18. Provoz MŠ je od 7:30 do 15:30 hodin. Ředitelka je ve funkci od roku 1986 a byla opět jmenována v roce 1992 na základě konkurzního řízení. Školní vzdělávací program je zaměřen na „Ekologickou výchovu“. Stravování dětí je zajišťováno ze školní jídelny v ZŠ Mokrá.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční/kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek výchovně-vzdělávací práce
- materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací práce
- průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE MATEŘSKÉ ŠKOLY

Výchovně-vzdělávací práci zajišťují dvě učitelky (včetně ředitelky). Jedna bez požadované kvalifikace má zkrácený pracovní úvazek u dětí, ale její přístup a vztah k dětem je empatický a velmi vstřícný. Stanovené pracovní úvazky odpovídají potřebám provozu.

Ředitelka školy při vedení pracovníků vytváří klidné pracovní prostředí, respektuje jejich názory, přistupuje k nim vstřícně a ohleduplně. Vzájemné vztahy se odráží i na partnerském přístupu učitelek k dětem. I když se ředitelka sama snaží v rámci dalšího vzdělávání orientovat v zavádění nových trendů v předškolní výchově, nemá vytvořen funkční mechanismus pro podporu i kontrolu plánovitého a systematického vedení nekvalifikované učitelky. Formálně zpracovaný plán hospitací (pouze tři hospitace v průběhu roku, stanovené cíle ne vždy akceptují potřeby učitelky i dětí) není cíleně využíván ve prospěch jejího dalšího profesního růstu. Ředitelka, i když celkem dobře analyzuje výsledky hospitační činnosti, většinou stanovuje pozitivní závěry a ty jako podklad pro další plánování a účinné odborné vedení učitelky neslouží. Další kontrolní činnost, zaměřenou na provoz školy, vykonává při každodenních operativních kontrolách, o kterých ale nevede žádné písemné záznamy. Zjištěné nedostatky projednává většinou ihned a sjednává jejich okamžitou nápravu. Systém hodnocení pracovníků je zpracován, kritéria byla se všemi projednána a byla akceptována.

Organizace práce a struktura chodu školy odpovídají velikosti a potřebám zařízení. V přehledně zpracovaných řádech (vnitřní řád, provozní řád, řád školy) jsou stanovena základní pravidla pro zaměstnance i pro rodiče. Jsou v nich zakotveny povinnosti a práva rodičů i dětí, práva spolupracovníků ale chybí. Většinu kompetencí si ponechala ředitelka. Informační systém zajišťuje plynulý přenos informací uvnitř i vně zařízení. Spolupráce MŠ s rodiči je založena na vzájemné důvěře, což vyplynulo i z dotazníků zadaných v době inspekce. Vzhledem k vnějšímu informačnímu systému je významná dobře fungující spolupráce s obcí jak v oblasti materiálně-technické pomoci, tak i ve formě finanční dotace na kulturní akce včetně jízdného. Rodičům je prominuto placení školného. Z odborných pracovišť spolupracuje MŠ s pedagogicko-psychologickou poradnou v oblasti odkladů školní docházky, se ZŠ Pozořice při zařazování dětí do prvních tříd.

Personální podmínky jsou průměrné.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE

Mateřská škola je umístěna ve starší jednopatrové budově v bývalé základní škole. V současné době probíhá v celé budově postupná generální oprava (výměna plastových oken, vybudování tělocvičny, úpravy v suterénu). Kromě šatny dětí jsou všechny místnosti MŠ umístěny v prvním patře (třída, stabilní lehárna, sociální zařízení). Prostorové a vnitřní uspořádání jako celek vytváří podnětné prostředí a umožňuje realizovat výchovně-vzdělávací práci s dětmi. Třída je vybavena sice starým, ale funkčním nábytkem, ale stolečky i židličky neodpovídají antropometrickým potřebám dětí. Prostor školy respektuje hygienické, bezpečnostní i estetické požadavky. Výzdoba třídy i vstupních prostor vytváří příjemné prostředí, k čemuž značnou měrou přispívají vystavené výtvarné práce dětí. Součástí objektu je dostatečně velká školní zahrada. I když je vybavená zastaralým zařízením (velké množství kovových průlezků), vytváří dobré podmínky pro pobyt venku a sportovně pohybové vyžití dětí. Také nově vybudovaná tělocvična v přízemí budovy s velkým množstvím tělovýchovného nářadí a náčiní poskytuje dostatek prostoru pro spontánní pohybové aktivity. Škola má také dobře vybavenou (o aktuální tituly průběžně doplňovanou) učitelskou knihovnu, která je všem k dispozici.

Pro výchovně-vzdělávací činnost mají děti dostatek pomůcek a materiálů, které jsou běžně využívány. Rozmanité hračky ve třídě jsou uloženy přehledně, většinou v dosahu dětí, i když ne vždy viditelně. Vybavení audiovizuální technikou (televize, video, radiomagnetofon) vyhovuje vzdělávacímu programu. Děti mohou pracovat u dvou počítačů, které MŠ získala od obecního úřadu. Pro námětové i tvořivé hry jsou k dispozici stabilní hrací koutky, které zajišťují dětem vhodnou intimitu při hře.

Využívání materiálních zdrojů ředitelka průběžně sleduje a dle potřeb školy a v souladu s finančními možnostmi modernizuje a doplňuje. Má zpracován ve spolupráci s obcí plán postupného obnovování vnitřního zařízení (rekonstrukce výdejny stravy, sociálního zařízení pro děti), včetně školní zahrady.

Materiálně-technické podmínky jsou velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE V MATEŘSKÉ ŠKOLE

Realizace výchovně-vzdělávacího programu

V současné době pedagogický kolektiv zpracovává a uvádí do praxe vlastní vzdělávací program výchovně-vzdělávací činnosti, který vychází z Rámcového programu předškolního vzdělávání. Jeho formální stránka je vedena snahou přiblížit se osobnostnímu rozvoji dětí, ale uplatnění nového přístupu není v praxi ještě zcela pochopeno a realizováno.

Realizace školního vzdělávacího programu je v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy.

Povinná dokumentace je vedena průkazným způsobem a na předepsaných tiskopisech.

Škola nemá zatím vytvořen účinný evaluační systém o naplňování výchovně-vzdělávacích cílů. Ředitelka získává zpětnou vazbu každodenními vstupy a rozhovory s učitelkou ve třídě, vyhodnocováním výsledků u dětí na konci školního roku. Kontrola je sice prováděna, ne však

promyšleně z hlediska dalšího pedagogického rozvoje začínající nekvalifikované učitelky a hledání příčin a souvislostí ve vzdělávací práci s dětmi.

Kontrolní systém uplatňovaný vedením školy i přes dílčí nedostatky umožňuje realizovat cíle vzdělávacího programu školy.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce

Spontánní a řízené činnosti

Pro práci s dětmi využívají učitelky zpracované měsíční plány, jejichž témata se orientují převážně na změny ročních období. Ty jsou dále rozpracovávány do týdenních podtémat a každodenních příprav učitelek se stanovenými dílčími cíli. Ze zápisů v Přehledu výchovné práce je zřejmé, že v plánování je více pozornosti věnováno učení poznatkového charakteru prostřednictvím tradičních výchov, než individuálnímu rozvoji jednotlivých dětí. Plánování spontánních činností není příliš promyšlené vzhledem k přípravě podmínek pro jejich přirozený rozvoj a k osobnostnímu rozvoji dětí.

Činnosti řízené se spontánními celkem přirozeně prolínaly. I když zvolené metody a formy práce ve spontánních činnostech dávaly dětem dostatečný prostor a svobodu v rozhodování, nedodržování předem stanovených pravidel vedlo spíše ke konfliktům mezi dětmi, než k posilování jejich kladných projevů. Děti ve hrách velmi dobře komunikovaly, dokázaly uplatnit v rámci svých možností zkušenosti a představitivost. Rozvíjení spontánních činností byla věnována učitelkami jen okrajová pozornost a děti si hry organizovaly převážně samy. Měly možnost si samostatně vybrat místo pro hru, hračku i kamaráda, čehož přirozeně využívaly. Učitelky jim připravily bohatou nabídku hraček a didaktických pomůcek, ale podnětů, které se jim k rozvoji herních aktivit nabízely, využívaly málo. Tato skutečnost vedla děti k přechodu k jiné činnosti, aniž předchozí dokončily. Děti se pohybovaly volně, hodně na zemi a mohly tak uplatnit pohybovou aktivitu, kterou však učitelky promyšleně nepodporovaly. Řízené činnosti byly realizovány průběžně až do společně organizované svačinky. Děti musely práci ukončit a všechny odejít do umývárny. Při přechodech vznikaly zbytečné prostoje, které někdy vedly i k nevhodnému chování. I když organizace řízených činností probíhala skupinově a umožňovala dobrovolné zapojení dětí, vždy se jednalo o plnění zadaných úkolů, kterým se děti podřizovaly. Ne příliš se učitelkám dařilo systematicky navazovat na předchozí poznatky a obohacovat dětské poznání o další souvislosti.

Motivace byla více zaměřena na řízené činnosti, působila velmi izolovaně a někdy formálně na rozdíl od spontánních, kde byla dána především dobrou dostupností většiny hraček a pomůcek. Bylo upřednostňováno učení navozené vnějšími podněty na úkor využívání zkušeností a zážitků dětí, což vedlo spíše k jejich pasivitě bez většího zaujetí než k aktivnímu zapojení do činností. Hodnocení bylo převážně pozitivní a obecné. I když děti mezi sebou velmi pěkně komunikovaly, vzájemné vztahy mezi nimi, ale i schopnost pomáhat si a spolupracovat, nebyly vždy vstřícné (např. při úklidu i půjčování hraček, v šatně při oblékání). Ve všech činnostech se odrážel partnerský a vlídný přístup učitelek. Dával dětem pocit bezpečí, prostor k jejich projevům a možnost k sebevyjádření. Otázky kladené učitelkami ne vždy vhodně rozvíjely dětskou zvědavost. Z projevů a chování dětí bylo však zřejmé, že se cítí v MŠ dobře a spokojeně. Byly bezprostřední, rychle navazovaly kontakt, bez nesnází komunikovaly i s dospělou osobou. Po celou dobu byly děti učitelkami laskavě přijímány.

Z hlediska psychohygieny děti pracují v klidném prostředí. Režim dne je při realizaci výchovně-vzdělávací činnosti časově uvolněný. Je dodržován tříhodinový interval mezi jídly, ale pobyt venku je zkracován. Poněkud rušivě působí společná ranní svačina a organizované přechody na

WC. Pitný režim je zaveden, je však využíván spíše jen na pokyn učitelky, ale je doplňován vhodným podáváním ovoce. Kultura stolování má velmi dobrou úroveň. Nechybí ani prostor pro uspokojování potřeby volného pohybu.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

MŠ nemá vypracované vlastní evaluační nástroje. Při hodnocení výsledků výchovně-vzdělávací činnosti vychází z roční analýzy školy a z každodenně prováděného ústního pohovoru mezi učitelkami.

Pro pohybový rozvoj vytvářela MŠ příznivé podmínky. Při rozvíjení jemné motoriky a grafomotoriky byly zaznamenány nesprávné a neupevněné návyky a postupy. Způsob organizace při stolování ne vždy vedl k samostatnosti dětí v sebeobsluze. Malá péče a pozornost byla věnována hygienickým a zdvořilostním návykům. Vzájemné vztahy mezi dětmi byly ovlivněny přílišnou volností, bez stanovení přesných pravidel a řádu. Možnou příčinou této situace je nevyjasněná otázka jak realizovat změnu k osobnostně orientovanému modelu předškolní výchovy. Děti také nebyly systematicky vedeny ke vzájemné pomoci. Pro komunikaci však bylo ve třídě vytvořeno příznivé klima. Dětem s narušenou komunikační schopností byla věnována malá péče. Představitost a fantazie dětí při hrách byla učitelkami podporována méně. Pozitivní vztah k přírodě ovlivňuje prostředí, ve kterém se MŠ nachází.

Spontánní a řízené činnosti jsou průměrné.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení Č.j. 199/98-S-00 s účinností od 1. 12. 1998 ze dne 27. 11. 1998 je v souladu se Změnou zakládací (zřizovací) listiny s účinností od 1. 1. 1999 ze dne 12. 1. 1999

Velkou pozornost MŠ věnuje spolupráci s obcí v rámci veřejných vystoupení u příležitosti občanských událostí (např. pro klub důchodců, svaz žen, setkání u vánočního stromu v obci). V rámci mimoškolní činnosti organizuje pro děti a jejich rodiče v jezdeckém klubu tzv. „Westernové ježdění na koních“, besedy s ochránci přírody, členy mysliveckého sdružení a cvičení rodičů s dětmi. Učitelky navštěvují s dětmi divadelní představení a různé pamětihodnosti v místě i v okolí. Děti se pravidelně zúčastňují i výtvarných soutěží se zdravotní osvětou, požární tematikou i v ČT (Kouzelná školka).

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Změna zakládací (zřizovací) listiny s účinností od 1. 1. 1999 ze dne 12. 1. 1999
2. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení Č.j. 199/98-S-00 s účinností od 1. 12. 1998 ze dne 27. 11. 1998
3. Výkaz o mateřské škole V 1-01 podle stavu k 30. 9. 2002
4. Jmenovací dekret ředitelky s účinností od 1. 4. 1992 ze dne 23. 3. 1992
5. Podkladová dokumentace ze dne 5. 11. 2002
6. Pracovní doba učitelek
7. Vnitřní řád mateřské školy, provozní řád, řád školy
8. Režim dne

9. Úmluva o právech dítěte
10. Sdělení o výsledcích inspekční činnosti Č.j. 0-12-03/9697-TE-623 vykonané dne: 8. 11. 1996
11. Přehled výchovné práce na školní rok 2002/2003
12. Evidence dětí – seznamy, docházky dětí, evidenční lístky, rozhodnutí o přijetí do MŠ, rozhodnutí o odkladech povinné školní docházky, zmocnění k odvádění dětí z MŠ
13. Školní vzdělávací program – školní rok 2002/2003
14. Plán a zápisy pedagogických rad
15. Plán hospitací a záznamy z hospitačních činností
16. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2001/2002
17. Psychologické vyšetření dítěte
18. Hlavní témata na školní rok 2002/2003
19. Podací deník
20. Kniha docházky a evidence docházky
21. Osobní spisy zaměstnanců včetně dokladů o ukončeném vzdělání pedagogických pracovníků

ZÁVĚR

Dobré personální podmínky vytváří ředitelka svým vstřícným jednáním a pozitivním přístupem ke spolupracovnícům. I když v organizaci chodu školy má zaveden jasný a přehledný systém, kontrolní mechanismy neposkytují odpovídající zpětnou vazbu o odborném a pedagogickém vedení nekvalifikované učitelky.

V materiálně-technické oblasti si MŠ stanovila priority, které se za aktivní pomoci obce daří pomalu realizovat. Rekonstrukcí budovy získává další prostory (tělocvičnu) pro pedagogickou práci s dětmi a společně s obcí vytváří příjemné a podnětné prostředí.

Při práci s dětmi se pedagogické pracovnice pomalu snaží zavádět nové přístupy při vzdělávání předškolních dětí. V současné době uplatňované metody a formy práce i málo promyšlená organizace však neumožňují efektivně rozvíjet osobnostní předpoklady, dovednosti a sociální kompetence dětí. Velmi pěkný a vstřícný přístup učitelek k dětem vytváří důvěryhodné prostředí pro vzájemnou komunikaci.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Marie Koutná	v.r. Koutná Marie

V dne 3. prosince 2002

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 3. prosince 2002

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu	Podpis
	v.r. Hobíková Jaroslava

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný.
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.
--------------------	------------------------------------

Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.</i>
-------------------------------	---

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
KÚJK - dr. Šifalda	18. 12. 2002	307/2002
OÚ BO – Mgr. Trnavský, ved. OŠMT	18. 12. 2002	308/2002
Obec Hostěnice, p. Ochoz u Brna	18. 12. 2002	309/2002

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Připomínky byly/nebyly podány